

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 200 Lel
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára 4 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

Főszerkesztő:

Dr. LEITNER MIHÁLY.

DEVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellemi részét illető min-
den közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Deva, Regina Maria-u. 12.
hová az előfizetések és hír-
detések küldendőek.

Felelős szerkesztő:

KOVÁCS KÁROLY.

Lapunk olvasóihoz!

Közel egy évtized óta jelent meg felelős szerkesztésem alatt a „Deva és Vidéke”.

Sok kálváriát kellett ez alatt az idő alatt végigszenvednem, még azután is, mikor a tényleges szerkesztést a maga teljes egészében átadtam szerkesztőtársamnak, akire valahára minden aggodalom nélkül, teljes megnyugvással bízhattam a szívemhez nőtt lapot, melynek Deván való megtelepedésem óta belső munkatársa, később pedig szerkesztője voltam.

Legfőbb igyekezetem az volt, hogy a „Deva és Vidéke” legyen a magyarság érdekeinek törhetetlen, gerinces védelmezője, s ne lehessen ettől az iránytól sem szép szóval, sem erőszakkal eltéríteni. Legyen bátor, rendületlen, megfélemlíthetetlen védelmezője mai kisebbségi érdekeinknek, s a hizelgés, vagy megalázkodás mentes, komoly megértéses irányzat szem előtt tartásával bátor, szókimondó harciosa legyen a korrupció megszüntetésére irányuló törekvéseknek.

Önérzettel vallhatom, hogy ez a — teljesen önzetlen — törekvésem nem vallott kudarcot, s most, mikor a „Deva és Vidéke” vezetését és irányítását kéresemre történt barátságos megbeszélés alapján átadom, azt azzal a megnyugvást keltő érzéssel teszem, hogy jó, jobb, tapasztaltabb kezekre bízom ezt a nehéz és kényes feladatot; biztosan tudom, hogy ez a személyi változás irányváltozást nem fog jelenteni, lapunk megtartja eddigi karakterét továbbra is.

Épen ezért csupán felelős szerkesztői minőségemben bucsuzom olvasó közönségüktől, — mint e lapnak munkatársa: gyakran viszont fogjuk még látni egymást.

SZÉKELY LAJOS
felelős szerkesztő.

Üzleti és reklám

nyomtatványokat és könyvkötőmunkákat
olcsón és izléseken készít a

**Laufer-nyomda
és könyvkötészet**

DEVA, Str. Reg. Maria 12. Telefon 35.

Postal rendelések gyorsan
és pontosan elkészülnek.

Hunyadvármegye magyarságához!

Ide s tova három évtized lesz, hogy a Deva és Vidéke című lapot politikai lappá alakítottam és annak szerkesztését átvettem. A viszonyok kényszerű hatása alatt most újból kénytelen vagyok a lap élére állani és a rég óhajtott nyugalmas élet helyett fokozott munkával szolgálni a magyar sajtót.

Régi szokás szerint ilyenkor programot illik adni. A jelen esetben azonban ez felesleges, mivel régi ismerősök vagyunk. Én ismerem a hunyadmegyei magyarság hagyományait, szokásait, érzelmeit, szükségleteit és felfogását és szerénytelenség nélkül merem állítani, hogy a magyarság is ismeri elveimet és irányomat. Régi ismerőseimnek tehát szolgáljon biztosítékul csekély multam. Biztosítékul arra, hogy:

1. tollamat sem szenvedély, sem elfogultság, sem megfélemlítés és sem anyagi érdek nem fogja vezetni.

2. Lapom bátor szószólója lesz a kisebbségi sorsra jutott magyarságnak, annélkül, hogy a beteges sovinizmus fitogtatásával a többi nemzetekkel ápolandó harmóniát megbontaná.

3. Súlyt fektetek majd arra, hogy irodalmi színvonalon álló közleményeivel szellemi életünk fejlesztését előmozdítsam és élénk hirrovattal az olvasóközönséget vármegyénk egész területén előforduló eseményekről alaposan tájékoztassam.

Ismerem e vállalkozás nehézségeit, de bátorságot önt belém az a tudat, hogy Hunyadvármegye magyarsága megérezve a feladat fontosságát és nagy horderejét, zászlóm alá sereglik és minden erejével támogatni fog. Ettől a támogatástól függ a Deva és Vidéke további fennállása, vagy megszűnése. Akinek ez a kérdés nem közömbös, sorakozzék mellém!

Dr. LEITNER MIHÁLY

Népek és nemzetek csak a Lélek által tartatnak meg

És mivelhogy a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegült.
(Máté evangéliuma 24 r. 12 v.)

Ha egy idegen valamely országba kerül s meg akarja ismerni annak viszonyait és körülményeit, bizonyára nem az őserdőkbe fog menni, hanem olyan helyekre, ahol emberek laknak, ahol az emberek munkáját és helyzetét tanulmányozni tudja. Első dolga lesz tehát a falvakat és városokat meglátogatni. Azonban ezeken a helyeken sem csinálna semmit, ha csak végigsétálna az utcákon. Munkája csak akkor kezdődik, amikor betekint a családi házakba, kereskedésekbe, raktárakba, műhelyekbe, pénztárakba és üzleti könyvekbe. Akkor tudja meg valójában, hogy hogyan is áll a meglátogatott ország, annak népe tulajdonképpen milyen helyzetben és milyen körülmények között él.

A nyugati ember már tudja, hiszen saját életében tapasztalja, hogy a gazdasági élet milyen összetett és milyen finom alkatrészekből álló szerkezet. — Vigyáz is rá, hogy nehogy valami baja essék, illetve igyekezik a maga előnyére kihasználni a benne előforduló változásokat.

Ezért nagyon is szorgalmasan és alaposan eleget tesz a fenti idegen kötelességének. Mindent akar tudni és mindent akar látni, ami ebben a furcsa világban előfordul, sokszor és legtöbbször olyankor is, amikor az ő dolgait a megfigyelendő dolgok alig-alig vagy nagyon kevésbé érintik.

Hasonlatosnak mondhatjuk a mai nyugati embert, ahhoz az idegenhez, aki a tanulmányozandó országban a gazdasági élet minden buját-baját, jó és rossz oldalát észreveszi, de nem látja meg a kékeget, a szép réteket, erdőket, nem érzi, hogy milyen melegen süt a nap, hanem mint vak szaladgál egyik helyről a másikra. Vagyis, hogy egyszerűen fejezzük ki magunkat: egyoldaluvá válik a maga kárára.

Husvét ünnepén, a feltámadás magasztos napján eszünkbe jut, hogy a mai nyugati ember is ilyen egyoldalú a maga kárára. Benéz a gazdasági élet minden kizeg-zugába, üzleteket köt és érdeklődik minden után, ami nem is hozzátartozik.

De a saját lelke mellett éppenugy fásultan és vakon megy el, mint az adatokat gyűjtő idegen, aki nem veszi észre a nagy természet gyönyörű, káprázatos szépségeit.

Mert, ami a külvilágban a szabad természet, az az ember lényegében a Lélek! Káprázatos pompa, nagyszerű gazdagság, kifogyhatatlan változatosság, örökös újszerűség, soha meg nem haló valami. Örök élet, amelyben tavaszi verőfény öntözi az emberi lényet, amely így mindig csodás virágokat terem. El nem eshetik, meg nem botorolhat, mert erősen tartja az ut, az igazság és az élet, amely örök, amely Jézus Krisztussal ma feltámadott!

Egyetlen sugarat adok neked ebben az életben: a reményt, mondatja az Istennel az embernek nagy költőnk: Madách Imre. Az igazi keresztény ember azonban még hozzá teszi, hogy e reménysugár csak arra való, hogy az ut el ne boruljon addig, amíg el nem értünk a nagy világos arénához, a feltámadott lélekhez, Jézus Krisztushoz, amíg meg nem ismertük lelkünk gazdagságát s általa azt a boldogságot, ami a mulandó világgal szemben az örökéletet tanítja.

Husvétkor feltámadott a bűne miatt halállal büntetett élet és feltámadott az igazság. Mert ő volt az ut az igazság és az élet. Ha tehát feltámadott, mi kétszeres könnyedséggel járhatunk életünkben, hiszen a feltámadás által van kijelölt utunk, bizonyosak vagyunk igazságunkban s ezáltal az örök élet részesei is lehetünk.

Hatalmas népek dőltek eddig romba és tűntek el a világ színpadáról. Pedig testben, kulturában és civilizációban erősek voltak. Sőt a jogban is, mint a rómaiak és mégis eltűntek. El kellett tűnniök, mert nem volt meg az a megsegítő világnézetük, amely a degenerálódást megakadályozhatta volna.

És ime a kereszténység ma-holnap 2000

éves. Az emberiség életében csekély szám, a világ életében ugyszintén semmi, a népek és kulturák életében azonban tekintélyes, megfontolandó évszám. S ime, úgy néz ki, hogy a 2000-ik évben a keresztény kultúra eresztékei is recsegnek, ropognak, az emberi természet ki-ki akar törni belőle. Mintha megcsömörlött volna az intellektustól, mintha menekülni akarna attól a gazdagságtól, amelyet a saját lelke szabott neki. A technikai dolgok jobban érdeklik, a látható tettet tekintti csak cselekedetnek, nem ismeri el az alkotó elemét, a teremtő szellemet és tagadja az életet a maga örökkévalóságában megtartó lelket. Nemcsoda tehát, ha a szellemhez, értelemhez és lélekhez tartozó dolgokat ugyszólván semmibe se veszi, a nem látható dolgok hatóerejét s a világ sorsát determináló erőit tagadja. Benéz az üzleti világ minden kis zeg-zugába, elfoglalja magát apró-cseprő semmiségekkel, pusztán csak időtöltésért s nem csinál magának számadást akkor, amikor egy kis szabad ideje volna. Akkor is lőt-fut, hogy nehogy egyedül legyen, nehogy az unalom elnyelje hatalmas polipkarjaiba.

Szegény kalmár-világ! El kellene pusztulnod és a biztos degeneráltság útjára kerülnöd, ha a kereszténységben nem volna meg az örök remény, az örök élet, a halálból való feltámadás. A husvét misztériuma, vagy konkrétuma az, amely 2000 év után megtartotta a kereszténységet, amely csak most kezd igazi formájában az emberi lélek előtt kibontakozni. Mi még nem vagyunk igazi keresztények, mert a gonoszság miatt elhidegül a szeretetünk több ízben s a szökő ár elől néha-néha mi is keresztényhez nem illő módszerrel menekülünk. De biztos megnyugvást adhat életünknek az a tudat, hogy a lélek halhatatlan s ami lélektől való, az is örökkévaló.

Örvendjetelek hát, hogy keresztények lehettek, hogy a világ mai zürzavarában biztos hittel hihettek, hogy a nyugati kultúra sohasem halhat meg, mert a kereszténység alapjain épül. A kereszténység pedig örök, mint a feltámadott Krisztus. A mi kulturánk is feltámad tehát, megújul, mint az elporladt Phoenix-madár, amelyet ideiglenesen befutott a sivatag pora. Nálunk ez a por a mai sötétség, amely elzárja az emberek elől a saját lelküket.

Lélek támadott fel a husvéti ünnepen. A nagypénteki gyásznapi után öröme van a világnak. Csak te lennél hát érzéketlen ebben a nagy ünnepben, mert neked ugyanolyan nap ez is, mint a többi? Nem hinném, hogy volna valaki, aki ne gondolkozna el és ne érezné meg a minden testitől független örökkévaló lélek szabad, gyönyörű vidékeken való nagyszerű szárnyalását.

Állandó munka csak a Lélektől való. Népek és nemzetek csak a Lélek által tartatnak meg. Nézz hát magadba s igyekezz kikerülni a magát taposó malomba zárt nyugati ember világnézetéből és dolgozz, munkálkodj igaz lélekkel magadért családodért, nemzetedért és országodért. Az ilyen munkát sohasem takarhatja be a sivatag homokja, az ilyen munka sohasem haszontalan.

Kovács Károly.

— Zenés-istentisztelet lesz husvét első napján d. u. 6 órakor a ref. templomban, melyre szeretettel hívunk és várunk mindenkit. Istentiszteleti sorrend: 1. Gyülekezeti ének. 2. Imádkozik Bitay Béla ref. lelkész. 3. Gaál F.: Andante religioso. Hegedűli Klink S. zongorán kíséri dr. Martonossy Györgyné. 4. Igét hirdet Ercse Miklós s. lelkész. 5. „Dicsőség a magasban” (Ember trag. „Angyalok kara”) éneklí a ref. vegyeskar. 6. Szabolcska — „Legenda a csatáértől” szavalja Heutschy László. 7. „Isten jószágod...” Éneklí a nőikar hegedűkísérettel. 8. Felolvas dr. Martonossy György. 9. „Viharban”, éneklí a ref. férfikar. 10. Gyülekezeti ének. Szíves adakozásokat a harangalapra köszönettel fogadunk.

Pödör András tragédiája

Irtá: Kovács Károly.

Pödör András szegény kisebbségi tanító volt az egyik elhagyott magyar faluban. Az iskolája négy osztályból állott, de mégis kevés tanítványa volt, mivel maga a község sem volt nagy. A munkája ezek ellenére nagyon sok volt, mivel az eklézsia szegénysége miatt másik tanteremre nem tellett. De Pödör András jó magyarnak született, elbirta a munkát, elbirta néha a koplalást is, csak azért, hogy az inspektor előtt tanítványait mindig jelesnek hallhassák. Meg is volt a vizsgák alkalmával az elégtétele, nála nem fordult elő bukás, olyan jól tudott bánni a gyermekekkel.

Pödör András azonban belépett abba a korbá, amikor az ember családalapításra gondol. Ő is gondolt hát efféléket, de csak úgy félig-meddig, mert kevés fizetése miatt egészen sohasem mert tisztán gondolkodni. Ez mindig csak vágya maradt, és sohasem mondta ki magának sem. Természetes tehát, ha ilyen állapotban gondolt néha a leányokra is és különösen az iskolával szemben lakó Péterffy Mariskára, akinek öccse: a Józsi gyerek az ő keze alatt tanult az elemi harmadik osztályában.

Ez a Józsi gyerek volt tulajdonképpen mindennek az okozója. Józsit látta bemenni a szembőlévő házba, amelynek ablakából egy barna bubifrizurás szép leányfej tekintgetett ki néha az ablakból. A tanító ilyenkor elbujt az osztályban az

ablak mellett és órák hosszáig el tudta nézni a szép leányt, amint a járókelőket nézegette. Ettől kezdve a gyerekkel is többet foglalkozott. Észrevette, ha nem volt tiszta a gallérja vagy ha elvéve szennyes volt a zsebkendője. Néhány heti ablaki vizsgálódás után megkérdezte a gyerektől, hogy az a leány, aki az ablakból szokott kinézni a néne-e? A gyermek természetesen igennel válaszolt és otthon is megmondta, hogy a tanító bácsi kérdezősködött a Mariska néni felől. Ettől kezdve Mariska kevesebbszer nézett ki az ablakon és nagyobb gondot fordított öcsikéjére, meg taníttatta vele a leckéket és ügyelt a tisztaságára. A leány is, a tanító is a gyermekek keresztül leveleztek hangtalanul és szóatanul, anélkül, hogy ismerték volna egymást.

Faluhelyeken is szokott mulatság lenni s egy ilyen husvéti mulatságon Pödör András táncra kérte fel Péterffy Mariskát. Miről beszéljen hát a szegény kisebbségi tanító ilyenkor, mint az ő szegény nyomorult helyzetéről, természetesen a kis Józsi gyerek volt a kiinduló pont, akinek képességeit kölcsönösen nagyra becsülték. A leány egész kellemes fiúnak találta a tanítót, a fiú pedig — nem nagy választéka lévén — s amint előbb említettük, házassági szándékkal lévén eltelve — egészen belehaborodott a szép leányba. Mariska nemcsak az első percben de még a harmadik hónapban sem gondolt arra, ami a szegény kis tanító lényét egészen elöntötte, hogy szerelmes legyen a fiú belé. Öccsére való tekintettel nagyon kedves volt hozzá s talán a tanítót ez a különös

kedvesség csapta be, nem is gondolt arra, hogy az a tanítónak és nem Pödör Andrásnak szól.

Történt pedig, hogy ugyanakkor, amikor Pödör ur már-már szerelmet akart vallani, hadgyakorlatot tartott a hadsereg és Péterffy Mariskák házába egy főhadnagyot szállásoltak be. A főhadnagy nagyobb, fessebb és szebb volt, mint Pödör András, eltekintve attól, hogy úgy tudott társalogni, mint egy angyal. Nemcsak Mariskának tetszett meg a fess katoná, de a Mariska özvegy édes anyjának is, aki komolyan hitte, hogy lánya mégis csak meg fogja csinálni a szerencséjét s éppen ezért nem vette zokon, ha a főhadnagy ur többet volt egyedül a kelletnél Mariskával. Csak a tanító nem szenvedhette sehogysem s keck főhadnagyot s meg is mondta többször az öreg asszonynak, hogy ő, ha helyibe volna, nem hagyná annyit a Mariskát egyedül vele. Tudja Isten — szokta a tanító mondogatni — én nem nagyon bizok benne.

A baj pedig már megtörtént, mert Mariska szerelmes lett a főhadnagyba. A főhadnagy hamar észrevette ezt és úgy csavarta a leányt az ujjai körül, ahogy neki jólesett. Amikor válasra került a sor, a leány három napig sirt, megígértette a katonával, hogy ír neki és vissza fog jönni. A kaució kérdése ne okozzon gondot, neki, már mint a katonának mert az anyja el fogja adni a házukat s így le tudják majd tenni a szükséges összeget.

Péterffyné hiába faggatta ki a leányát, miért sír, nem tudott semmit se kivenni belőle. Mariska szó-

A Dévai Magyar Dalárda bemutatkozó operett-előadása

Az „Obsitos” fényes sikere a Városi Színházban

Mi magunk is azok közé tartoztunk, akik a Dévai Magyar Dalárda eszméjét helyesnek tartottuk, sőt a magyarság egyik létkérdésének tekintettük megvalósítását. Hosszu kezdet után aztán mégis, úgy, ahogy nyilvánosan is fellépett s néhány gyönyörű dal eléneklésével szórakoztatott el minket.

A kezdetből nem is néztük ki az oroszlan-körmöket, pedig, úgy látszik, hogy azok voltak. A dévai közönség április 9-én a városi színházban végignézte a Dévai Magyar Dalárda „Az obsitos” című darab előadását s nem volt vélemény, amely csak valami kifogásolni valót is talált volna az előadáson. A zsufolásig megtelt színházban forró vastapsok, nyiltszíni tapsok harsantak fel, hogy a másik percben az elhalkuló csendben halvány zokogásnak adjon helyet. Ugyanis nem egy nézőt könnyekre fakasztott a kiténően előadott szomorú operett.

Mondjuk, hogy a szereplők voltak a siker okozói? Miért, hiszen az természetes, bár nem tagadhatni, hogy maga a darab is, eltekintve a nehézségektől, tartalmassága miatt roppant alkalmas arra, hogy műkedvelők előadják. S a szereplők érdeme éppen itt van, hogy hivatásos színészeket megszégyenítő könnyedséggel győzték le ezeket a nehézségeket, olyan illúziót keltve, amilyent a hivatásos színészek közül csak a kiváltságosak tudnak a nézőközönségben előidézni.

A nemzeti asszonyt Kovács Lászlóné alakította. Igazi nemzeti asszony volt beszédmodorával, mozdulataival, nemességével, bánatával és reménységével. Tökéletes játék volt, annyira tökéletes, hogy szinte nem is illik játéknak nevezni. Hangja roppant kellemes és igen tiszta volt, úgy, hogy ez is hozzájárult az illúzió tökéletességéhez. A forgoló Málcsikát Lőrincz Lajosné játszotta szintén nagyon jól. Valóban a nemzeti asszony lánya volt gyengédségben és finomságban. Piroska eleven alakját Székely Rózsi állította élénk. Temperamentum, fellépés, kedvesség, táncakadémia és ének (bár hangja egy fokkal erősebb kellett volna, hogy legyen) mind olyan volt, amely e szubrett szerepre valósággal predesztinálta.

talan és buskomor lett, az ablakon többet nem nézett ki, mert tudta, hogy az iskola ablakából Pödör András lesi a szeméit. Pedig Pödört ezek után ki nem állhatta. A tanító pedig így, szenvedve, még jobban szerette és azt hitte, hogy a leányt ő fogja a szenvedésektől megváltani. El is határozta tehát, hogy megkéri a leány kezét. Először az anyjától kérte meg, aki nem mondott sem igent, sem nemet, hanem a leányához utasította. Pödör András nagyot lélekzett erre s egy héten nem mert a leánynak szólani, részben, mert nem volt bátorsága, részben, mert a leány úgy intézte a dolgokat, hogy lehetőleg sohasem maradtak egyedül. Így a félénk tanító nem beszélhetett.

Egy vasárnap délután aztán mégis csak egyedül maradtak. Pödör András nagyot sóhajtott és egyszerű szavakkal megkérte a leány kezét. A leány szeliden elmosolyodott és azt mondta, hogy most nem mehet férjhez. A fiú az okát kérdezte erre, amire a leány kitérő feleletet adott s csak annyit mondott, hogy nem megy férjhez. Nem akarta annyira megbántani a fiút, semhogy azt nyíltan a fiú szemébe tudta volna mondani.

Pödör András elkeseredett és áthelyezését kérte. Nem helyezték el, erre ott hagyta az állását és városba ment lakni. Hivatalt vállalt és szerényen éledgett. A leányt azonban sohasem tudta elfelejteni.

Mariska aztán egyedül maradt. A főhadnagy többet se nem irt, se nem jött vissza, néhány hónap múlva azonban Mariskának gyermeke született. Mariska ekkor sokat sírt s csak édes anyja vigasz-

találta. Nagyon bájos jelenség volt, a közönség igen sokszor megtapsolta. Százszorszép bolondos figuráját a mi ősz színészünk, Kubinszky Viktor alakította utólérhetetlen rutinnal és humorral. Jóízű alakján a publikum jól elszórakozott. Méltó partnere volt Holtzer Ernő, aki cseppet sem maradt Kubinszky mögött a fiú szerepben. Elevenség, megfelelő groteszk-jelleg jellemzik alakítását. Nagyon jó volt Kubinszky, Székely Rózsi és Holtzer Ernő együttes énekes táncszáma, melyet a közönség vastapsaival megismételtetett. Székely Lajosné, mint szakácsnő szintén sok dicséretet érdemel, alakító tehetsége, amit már régebből ismerünk, most is sikert hozott a számára.

Külön kell megemlékeznünk Lőrincz Lajosról: az obsitosról. Külsőben és lélekben igazi obsitos volt. A magával küzdő jólelkű kiszolgált, háborúból megmenekült katonát olyan hatalmas szuggesztív erővel alakította, hogy a közönségnek könnyeket csalt a szemébe. Játékán látszott, hogy nem a raffinéria tudott benne ilyen nagy művészetet adni, hanem az őszinte átérzés, a valódi átélés, az igazi művészek eme kiváltságos adománya. Benne már többször fedeztük fel ezt a nemmindennapi képességet.

Kiváló volt a Bezirker ellenszenves szerepében Juhász Lajos, aki maszkirozásban is tökéletesen jelent meg a színpadon, ugyancsak Heutschy László, aki Buzogány Márton és Kiss Ernő, aki Buzogány Jóska alakját vitte színpadra igen ügyesen. Csak elismeréssel és dicsérettel szólhatunk Zsóka Fábriánról is, aki ismert kiváló alakító-készségével Bálint gazda alakját hozta élénk. Tóth Miklós valódi zamatos öreg paraszt volt. A többi szereplők is mint Kásler Ilona (Izóra), Dávid Mari (Borcsa), Szócs Kati (Sári) és Óvári Zoltán (hetes) szintén hozzájárultak az est sikeréhez. A kar kifogástalan volt, élvezettel hallgattuk énekszámait.

Rendezés és díszletezés is nagyon jó volt, ahogy a helybeli viszonyok megengedték. A zene és a karmester, ugyancsak a sugó (Dr. Schuller Frigyes) működése ellen szintén nem lehet ellenvetésünk.

A betanítás és rendezés munkáját Kubinszky Viktor és Székely Lajos végezte megfizethetetlen lelkesedéssel és munkával. Utóbbi, mint a Dévai Magyar Dalárda karmestere, le is dirigálta az operettet.

talására tudta túlélni a dolgot. Az öreg Péterffyné sokszor mondta, most jó volna, ha Pödör ur itt volna legalább egy kicsit elbeszélgethetnénk. De Mariska szemében a Pödör névre semmiféle fény nem villant meg, hideg és érzéketlen maradt, mindig, amikor róla beszéltek.

A következő évben más tanítót kapott az iskola, de már fél év múlva ott hagyta a kis falut, nem tudott azzal a hangtalansággal, ami a faluban volt, megbékülni. Mariska nem ismerkedett meg ezzel az emberrel, bár az sok hajlandóságot mutatott arra.

Amikor az új tanító is elment, az iskola tanító nélkül maradt s az eklézsia Mariskát kérte fel a tanításra. Bár diplomája nem volt, két hónapig kurzusra ment be a városba és elfoglalta az állást. Minden idejét lefoglalták a gyerekek, nagyon szerette őket és nagyon jól is tanított, sokszor megdicsérték önzetlen munkásságáért. Közben gyermeke is nagyobbacská lett s együtt tanult a többi gyermekekkel, nagy öröme a kis szomorú tanítónak, akinek családja most már csak nagyobbacská öccséből és fiából állott, mivel anyját időközben elvesztette.

Pödör András pedig közben vándorolt és mindenütt és mindég szegény maradt. Hét év múlva nagy vágy támadt a szívében még egyszer látni az ő szép Mariskáját és talán elbeszélgetni vele. Félénken támolgott az iskolával szemben lévő ház elé, azonban ott semmi életet nem vett észre. Benézett az iskola udvarára s ott éppen a kis Bélát, a Mariska fiát pillantotta meg. A kis fiú roppantul hasonlított anyjához, úgy, hogy a szegény tanító

Az előadásról mindenki meglelégedéssel távozott, lelkében egy szép, élvezetes előadás kitörülhetetlen emlékével.

Előadás után a Kaszinóban a szereplők és az ismerősök társas vacsorát rendeltek, amelynél Dr. Leitner Mihály, a M. P. dévai elnöke köszöntö meg a szereplőknek a működést és kívánta, hogy a Dévai M. Dalárda még sok ilyen előadást produkálhasson. A beszédre Dr. Schuller Frigyes válaszolt a gyászeset miatt távol levő Csulay Lajos dalárdai elnök helyett. Az egybegyűltek kellemes hangulatban a későéjféli órákig maradtak együtt.

Husvétii cikk

Ez alatt a cím alatt ismeri a magyar történelem azt a cikket, amelyet Deák Ferencz 1865 április hó 16-án tollba mondott a dévai születésű Salamon Ferencz történetírónak. A Pesti Naplóban 1865 április 17-én megjelent ezen klasszikus írásmű ma is remeke irodalmunknak. Hatvankét év után magam is a kiengesztelődés egyengetése céljából husvétii cikket akartam írni, midőn ezen hangulatomban váratlanul megzavart egy végtelenül elszomorító esemény.

Hét dévai telepesgazda békésen dolgozott kint a határban, midőn a szomszédbeli Haró községnek lakosai kapákkal, kaszákkal és fesszékekkel felfegyverkezve őket megtámadták. hatot közülük véresre vertek, a hetediket pedig megölték és a Marosba dobták. Az eset megérdemli, hogy népkisebbségi vonatkozásain túl is minden higgadt elme felette gondolkozzék, mert nem mindennapi bűncselekményről, hanem egy olyan tünetről van szó, amely mindnyájunkra végzetessé válható állapot előhírnöke.

Egy alkotmányos ország legfelső bíróságának ítélete folytán az alsó bíróság birtokba adja a telepesgazdáknak a saját, régi földjüket. Megállapítást nyert, hogy egyes vezető állásban levők a saját érdekükből iparkodtak megakadályozni a felsőbíróság rendeletének végrehajtását. Ennek tulajdonítandó, hogy a félrevezetett nép a törvény iránti tiszteletéről megelégedkezve, az önbíráskodás terére lépett.

Veszedelemes játék a tüzzel!

Az állami élet zavartalan működésének legfőbb biztosítéka a törvény iránti tisztelet, a jogrend. Ezt senkinek megbolygatni nem szabad.

majdnem sóbálvánnyá meredt meglepetésében. Azután nagy vágy kelt a szívében még egyszer látni Mariskát, hogy elváljon ettől az élettől. Csak attól félt, hogy a férje fog kijönni a házból Mariska helyett, mert meg volt győződve arról, hogy Mariska azóta férjhez ment. Nem is álmodta, hogy a gyermek a főhadnagytól való.

És néhány pillanat múlva megjelent az ajtóban Mariska. Gyermeke után kiáltott s az idegenre tekintett. Mem ismerte meg. Pödör Andrásnak menyeyei jelenségnek tűnt fel, valami edes bizsergést érzett a mellében és mosolyogva revolverét agyához szegezte. Egy dördülés és Pödör András elvezetett hallotta utoljára Mariska sikolyát.

Mariska rendezte a temetést a község terhére. A régi házban ravataloztatta fel és ismerőseivel együtt virrasztott a halott mellett. De éjfél tájban — falusi szokás ellenére — megkért mindenkit, hogy menjenek haza, majd virraszt ő egyedül. És odaült a halott mellé s egy hosszú éjszakán át szívében átviharzott mindaz, ami egy csalódott leány szívében csak benne lehet. S amikor szíve tele volt érzéssel, oda ment a halotthoz és megsimította az arcát. A leány úgy látta, hogy édes mosoly huzódik végig a halott arcán. Ezen az éjszakán már megszerette a tanítót s bár nagyon uralkodott magán, a temetésen mégis úgy siratta el, mintha egyik hozzátartozóját vesztette volna el.

És aztán Mariska tovább tanított, tanított azután is, hogy az idő mély vonalakat vésett a szép homlokba és furcsa ráncokat rajzolt az egykor oly mély tüzzel csillogó szemek köré...

bad, legkevésbé annak, aki arra van hivatva, hogy a népet irányítsa és vezesse. Aki akár magánérdekből, akár beteges sovinizmusból, vagy pedig olcsó babérszerzési vágyból ezt az elvet megsérti, az állam legszilárdabb pilléreit dönti le és anarchiát idéz elő.

Az illetékes hatóságok megindították a vizsgálatot, de csak fél munkát végeznének, ha a tettesek kinyomozására szorítkoznának. Ki kell deríteni a háttérben kényelmesen meghúzódó felbujtót, mert fontos, állami érdek fűződik hozzá, hogy az értelmi szerző méltó módon lakoljon.

A dévai csángótelepnek szomorú husvétja van. Hat gazda sulyos sekek között vergődik betegágyán, öt apró gyermek pedig hiába várja haza édesapját. Bizzunk az igazság feltámadásában!

Dr. Leitner Mihály

Régenvárt megújulás

Irta: Kosztolánszky István.

A jelennek jövőbe haladó útján a mult édes emlékein éledegni, míg körülöttünk minden a megújulás újabb meg újabb ruháját ölti magára: fáradtságról, gyöngeségről, sőt lemondásról tesz tanúságot. Mert az élet egy szüntelen folyamat, melynek sehol sincsenek olyan megálló állomásai, hol a magunk kénye-kedvére megpihenhetnénk, anélkül, hogy valamit el ne szalasztanánk. A szünet nélküli átalakulás, a folytonos megújulás törvénye minden léptünket szabályozza és szigorúan figyel arra, hogy minden percünk gyümölcsét csak a szív és a lélek harmoniája szedhesse le s csak az élvezhesse, aki tettereje és körültekintő igyekezete által azt meg is érdemli. A mult emlékeiben lassan-lassan elfernyedni, közömbössé és tétlenné dermedni, olyan életellenes dolog, amit a természet nem szokott sose megtorlatlanul hagyni.

— Ó, azok a régi jó idők!.. halljuk unostalan felhangzani, mintha bizony azok a régi jóidők sült galambként hulltak volna ölünkbe s nem kellett volna azokért éppen úgy megdolgozni és megszenvedni, mint a Ma egy-egy megnyugtató pillanataért. Dehát az ember azt szeretné, hogy tétlenségében is gazdag, hatalmas legyen, kinek szavára mindenek lábaihoz borulnak.

Ámde az élet olyan törvény, mely nem ismeri a kivételeket. Hanem egyre jobban-jobban kibontakozva, időben és térben állandóan haladva, ellenállhatatlan erővel állít olyan tények elé, melyek öntudatra-ébredésre kényszerítenek, parancsoló lendülettel mutatnak az utra, hol feltartóztatlanul halad minden hivatásának beteljesedése felé.

A tavasz enyhe csókjától rügyek, bimbók feslenek és kacagó szinikkel, édes illattal árasztják el a természet minden atómnyi helyét, hogy bizonyosságot tegyenek arról az örök igazságról, mely szerint mindenek életre vannak teremtve. S ez az élet egyre inkább lendül, duzzad, izmosodik, míg a maga teljes pompáját elénekbe nem tárta s amíg kétkedésünkben meg nem győzött arról, hogy az élet olyan hivatás, melynek célja van.

S a természet megújulásának ezen magaslatos ünnepén rá kell jönnünk, hogy az embernek sem lehet téli dermetségben élni. Rá kell eszmélnünk, hogy a mult megpróbáltatásai nyomán rombadólt reményeink se halványulhattak el annyira, hogy önértékes vasakarattal ne lehetne azokat újból lánggra gyújtani, hogy aztán ragyogó napként hirdessék a diadalmas élet dicsőséges megújulását.

A tavaszi megmozdulás nagy áramlatában

mesés szépségekben bontakozik ki az élet. E szépségek nyomán lelkünk imaszerű áhítatba merül; és szeretnénk az egész világot keblünkre ölelni annál is inkább, mert tudjuk, hogy e szépségek mellett párhuzamosan halad az a megdönthetetlen tény is, hogy nemsokára gyümölcsét is élvezhetjük.

A rétek virágai, a hegyek kolompja, az erdők és ligetek csodás hangversenyei, a szánti pacsirta ujjongó röpködése és a szántóföldek felcsengő kaszája eszünkbe juttatja, hogy az Élet lerázta magáról bilincseit, megmozdult és azon fáradozik, hogy a lét harmoniájának egyensúlya fel ne billenjen s hogy jólét és békés megnyugvás töltsön el mindeneket.

Az emberi életben is van megújulás, mely arra kényszerít, hogy a mult és jelen eseményeinek leszűrődéséből keletkezett valóságok ne mulhassanak el hatástalanul, de minden figyelmünket oda tereljék, hol a lét és nemlét kérdése sötét oszlopként mered a végtelenbe, mintegy figyelmeztető, hogy:

— Ember, hass, alkoss, gyarapíts!

Mert az élet nagyobb, mint folytonos munkálkodás. Népek, nemzetek és egyesek élete szüntelen munkában halad végcélja felé. S vajmi szomorú volna e földi vándorlás, ha tetteinket a fáradtság, a gyengeség, vagy éppen a lemondás vezérelné s arra kényszerítene végre is, hogy megalázkodva fogadjuk el a szeszélyesen változó részvétnek egy-egy darab száraz kenyerét.

Erre a célra lett volna teremtve az ember? Bele tudna nyugodni egy olyan sorsba? Nem bántaná önértékét, méltóságát, hogy, mint a teremtés koronája, koldusként hajlongjon egy-egy odavetett koncert?.. Mind olyan kérdések, melyekre viharosan feszül a mell, ökölbe szorul a kéz és szeretne lesujtani, hogy szűnjék meg minden olyan élet, mely ilyen nyomorúságos közömbösségben vergődik útjain és nem hozza forrongásba tespedt vérért az élet megújulásának ezer meg ezer izzó, pezsgő, lüktető változata.

Nem, nem; a Ma embere ismeri a Mult hanyatlásának szomorú történetét, de ismeri megújulásának dicső eszméit is, melyek memetőként lángolnak emlékezetében, hogy oda vezessék — mely egyedüli vára: az építő munka asztalához.

Minden falat kenyér, minden pillanatnyi öröm, vagy pihenés a munka révén édesedik meg. Az kényszeríti valósággá reményeinket, az biztatja vágyainkat és teszi hovatovább szebbé, színesebbé álmainkat, melyek nem az önzésből táplálkoznak, hanem az emberiség érdekében követett cél megvalósításának igyekezetéből. Mert vajmi szomorú lehet az én jólétem ezer meg ezer nyomorgó között.

A mezőkön, réteken minden virág virul, illatozik; minden fa, minden bokor zöldel. S hol látni lombtalan fát, vagy bokrot, ha a tavaszi napsugár végig cirogatta a galyakat?.. Hol látni tavasszal csendes, néma erdőt, ligetet, daltalan lombot? S nem-e döbbennénk meg, hogyha a jólétől ragyogó tekintettel haladók körül rongybaburkolt éhezők ezerjeit pillantánánk meg?

Az emberi megújulás szelleme szigorú igazságot követel az esetleg megbontott világrendnek s arra ösztönöz, hogy vállvetve munkálkodjunk mindannyian a békét és nyugalmat hozó jövőnek a megteremtésében: hadd legyen tavasz, melyben az élet lerázza magáról téli dermetségét s nyugodt tekintettel néz a végtelenbe, melynek minden tájáról himnusz szól az ég felé, melynek kegyelméből végre az ember is megérthette a saját régenvárt megújulását.

Serestély Béla verseiből

A Csend szimfóniája

Az Alkony barna sátorát felvonta már a föld fölé s az Est mint baldachin alattapap, úgy vonul be alatta.

A Csend halkan harangoz.

Hallod-e milyen méla a Csend harangja?

Érzed, mint alél a lelkünk

a mindent egy rímusba oldó, bágyadt némaságba?

Ünnep az est, bár nem kondul az alvó tornyok [harangja,

mert ércnyelveik most zsibbadtan pihennek s a Csend párnáin elszunnyad minden láрма, mégis imádságoldó és beszédes a hangtalanság ezerszínű zenéje, a hallgató Csend néma szimfóniája, mert benne szunnyad minden muzsika, mint hegedükben Paganini lelke.

A lelkem is, mint hur feszül az éjben...

Dalok neszelnek benne... s zeng, zenél, mint sürgönydrót, ha zengeti a szél, Formátlan őshangok, melódiaatlan muzsika ébred, éledezik bennem, nincs hangja még, csak halk ritmusa dobban, s nem hallja más, csak én s a Csend szívével szűrősi föl, mint harmatot a napfény, amíg ki nem tör zugva börtönéből s sok bezárt szunnyadó hangmadár, s a Csend ezüstharangját összetörve fölszárnálnak az égbe s visszahullva emberszívek mélyébe rejteződnék s a szívek rejtekében elpihennek e csöndfoganta, halk éji dalok és lelkem hurja is lassan fölenged, mint megfeszített íjj hurja, ha róla a vessző már elpattant s tegezében új vessző után hasztalan kutat fáradt, ellankadt ujjá a vadásznak...

Örök a dal

Ha egyszer minden könnyünket kisírtuk mely ó hányszor más gyásza felett omlott, élünk-e még, vagy nevünk porba irtuk s férgek tanyája lesz a büszke homlok,

melyen hajdanta égi fény derengett s honnan oly sok szép eszme szárnyat bontott s vaj megkönnyez-e bár egy késő gyermek, vagy kikacag mint szánandó bolondot...?

Mindegy. — Örök a lélek s halhatatlan, csak az mulik el bennünk ami földi, a piramist befutja a homok, —

de nem hal meg abban a pillanatban a dal, mely lelkünk gyönyörrel betölti ha a művész letette a vonót.

Halk tavaszi himnusz

A tüzet újra lobbanóra szítom s a citerám új dalra igazítom.

Mig zeng a hur, a szívem is remeg, még hangosan dalolni nem merek.

Pedig a lelkem könnyű, mint pehely, szívem aranyló borral telt kehely.

Reád köszöntöm, tartsd ide szíved, koccintsunk! Minden csöppje a tied!

Az első rügy kipattant már a fán, jön a Tavasz virágos fogatán.

Napfény szikrázik kereke alól, vérünk tavaszi vig himnuszt dalol.

S nagy, könnyfátyolos, bus őszi keservem, mint vér a sebből buggyan ki e versen.

S mig szavaid zenéjét hallgatom, dalol szívemben minden vér-atom.

S szívem s szavaid zengő muzsikája egygyédbban egy halk melódiába...

(Piski)

MONA LISA

CRÈME SZAPPAN PUDER

A modern szépségápolás 3 nélkülözhetetlen kelléke!

Kizárólagos eladása: Parfümeria Carmen (volt Issekutz drogueria), színházépület és Erős A. gyógyszerárában.

49 4—52

Egyről-másról

Szeretnék valami jó dolgot írni — és röviden. Mindjárt az első dolognál fennakadok. — Valami jó dolog!? Hát muszáj annak a dolognak jónak lenni — és épen most, mikor olyan kevés ilyesmi akad!? Milyen szívesen írnék adóleszállításokról, felekezeti békéről, felebaráti szeretetről, közgazdasági konsolidációról a kultúra térhódításáról és megannyi jóról, ámde ezek a jó dolgok miránk nézve a metafizika világába tolódtak el és ahhoz, hogy a világ erkölcsi mappája ebből a sferából a mienkbe visszakertüljön, még annál is külön világháboru szükséges, mint amilyen legutóbb a feünk felett elviharzott. Az erkölcsi és anyagi csőd e borus idejében — különösen most, a feltámadás ünnepének küszöbén — a világ az új üdvözítőt várja. De az első megváltó sorsa méltán rettentő vissza az esetleg hivatottakat, hiszen az emberek ma talán még gonoszabbak, mint akkor voltak — ma mikor a gyilkosság szinte szokásos pénzszerzőként tekinthető, talán még egy második Mózes sem remélhetné az első sikerét, mert az első Mózes korabeli aranyborjú, melyet az a nevezetes férfiú állítólag darabokra zuzott, ma valóságos centaurrá bóriásodott, melyhez nemcsak, hogy senki nem mer nyulni, de amely egyenes közimádat tárgya, melynek oltárán a becsület és vér, mint áldozat naponta patakként folyik.

Legnagyobb sikere talán egy második Mohamednek volna, e kiváló házasságijogásznak, ki a modern együttélés szabályait lenne hivatva elfogadhatóvá tenni. Mert míg a megváltó tanterületén a kölcsönös gyűlölet minden egyéb érzést ural, míg a mózesi elvek naivsága felett az aranyszörny farkcsóválásaival söpörve el a lecsuszottakat, fölényesen kacag, addig a mohamedi tan nem követ ilyen abszolút kialakult utirányt Monogamia, Bigamia, Poligamia, Agamia, ezek a kérdések foglalkoztatják most másodsorban a világot, az első és főkérdés a mindenható pénz és az ő nyújtotta hatalom lévén. Ámde a második Mohamed sem jelentkezik s az első, köztudomásulag lengő koporsójából bizonyára mosolyogva nézi, hogy vitakoznak a gyarló emberek e kényes téma felett, hogy tévelyegnek abban a chaosban mely a poygamiával kombinált polyandriából előállana — különösen annak tudatában, hogy e két utópiát illetően 99%-ban a klaszikus formáról a feleknek még csak fogalmuk sem lenne, nemhogy tudatosan akarnák azok közül akár az egyiket, akár a másikat, avagy, pláne, mind a kettőt. Mindenesetre elképzelni is nehéz ezeket a dolgokat, különösen, ha tudjuk, hogy az elmélet és a praxis mindig kettő volt és mindig kettő marad! Hogy pedig semmi sem jó úgy, ahogy van, az már régi igazság, valamint az is, hogy kitalálhatunk, akarhatunk bármit is, mégis minden úgy fog történni, ahogyan az az emberiség tragédiájának nagy librettójában meg van írva. A nagy rendező sem a Megváltó, sem a Mózes szereposztásait nem fogadja el s a két mester szilárd sirban pihen, az ő problémájuk megoldott, ha nem is úgy, ahogyan azt ők akarták. De a harmadik próféta Mohamed még nem pihenhet, az ő koporsója még leng, az emberek az együttélés vagy az együttműködés kérdése felett még nem határoztak.

Mintha az általános szélhámosság talajtalan-sága akarna urrá lenni mindenütt, az erkölcsi és anyagi bázist minden vonalon inogni érezzük magunk alatt. A ma profétái a valuta élet-érzékeny ütőerén tartják kezüket, azt figyelik jobb sorsra érdemes buzgalommal s amint a valuta emelkedik, vagy süllyed aszerint prognosztizálják a naponta ismétlődő, eddig soha nem létezett arányú és számú krachokat. A mi a valuta ingadozásán kívül esik, az nem fontos. Jaj a legyőzötteknek! s ha sokáig így megy a dolog, úgy bizony kevesen maradnak ezen a kategórián kívül. Dühöng a bizonytalanság az egész vonalon akár a tavaszi orkán és az emberek kicserepezett ajakkal ziláló melletl törtetnek előbbre, ki ameddig bírja. Jön-e még valaha egy kis szélcsend, hogy az ember a szemébe összehordódott töméntelen port kitörölhesse, hogy magát a tisztuló látókörben tájékozhassa, hogy a helyes irányt, melyben haladnia kell megláthassa!?

Most veszem észre, hogy nem vagyok tisztában azzal, vajon jó-e az amit írtam, de annyi bizonyos, hogy mindez így van valahogy, de, hogy röviden írtam, annyi szent, mert, ha az óperenciás tenger csupa tinta volna, annak a megírásához, amit mind erről írni lehet, akkor is kevés volna.

Dr. Fodor István.

Beethoven-est Vulkánban

A vulkáni bányazenekar a nagy komponista halálának 100-ik évfordulója alkalmával egy teljes estét betöltő műsorral kedveskedett f. hó 2-án.

A tiszti kaszinó nagytermét betöltő intelligens közönség előtt adták elő az alanti műsort:

1. Overtur Egmond. 2. Adagio. 3. Beethoven első vonós-négyese. 4. 5-ik Symfonia.

A vonós-négyes primhegedűse Kribaner mérnök, kisbögőse Pavelka karmester, másodhegedűse Kunzl és Brácsása Soole társulati zenesz volt, kik finom és precíz játékkal kitűnően adták elő a nehéz quartettet. A zenekar jó összjátékának és kitűnő előadásának fő érdemese Pavelka Eduard karmester, ki mint dirigens egyike Románia legjobbainak.

Gyógynövények

Rovatvezető: Albescu Virgil gyógyszerész

V. Matricaria chamamilla

a közönséges szikfűvirág. Matricaria = anyák füve, mert régebben női bántalmaknál használták. Chamamilla — Cajus Plinius szerint — a görög chamai = alacsony és malum = alma szavakból keletkezett, mivel alacsony növény és almához hasonló szaga van.

Szikesebb helyeken, nálunk Déván az utcákon és a vár tövében nő. Egyéves növény. Egyenes, elágazó 30 cm. magas száru, levelei 2—3-szor cimpásak, igen keskenyek és röviddek. Az összetett virágok közé tartozik (compositae). A gyógyászatban sugaras kosárvirágzatát használják — szár nélküli virágját. A kosárvirágzat közös kelyhét számos zöld kis levél alkotja. A kopasz kehelylevelek cserépszerűen fődik egymást s mivel szélük egész ke-reken ki van aszva, úgy néznek ki, mintha fehéres párkány venné körül. A virágtelep kup-alaku, csupasz és üres, a szélein levő 12—20 fehér nővirág, nyelvalaku, 1 cm. hosszú, 3-as fogu, 4 eres. A virágtelep közepén számos himnös virág foglal helyet, melyek sárgák, 3 mm. hosszúak. Szaga jellemző, erős, kellemes, ize kesernyész. A szárnélküli virágokat gyűjtjük, vagy kézzel, vagy fából készített nagyobb villa-szerű tépővel. A frissen gyűjtött virágokat nem szabad sok ideig tartani összehalmozva, mert elrothadnak, hanem padlásokon vékony rétegben hintve szárítjuk. Alkotórészei: illó olaj, mely nagyon drága, keserű anyag, ásványsavas vegyületek. A szárított virág ára 40—50 lei kg. Állandóan keresett cikk, export képes. Itt van többféle faj, de nem jók, szagtalanok vagy kellemetlen szaguak, a virágtelep teli, vagy nagyok. Ilyenek: Matricaria inodorata, Anthemis arvensis, Anthemis cotula etc.

— Egy szegény nyomorgó özvegyasszonyra, özv. Bzeland Ferdinándnéra (Deva, Str. Joan Creanga No. 9) hívjuk fel a jószívű olvasóközönség figyelmét. Az asszony már évek óta kereset nélkül betegen fekszik és még 2 nem 10 éves nevetlen gyermekéről kell gondoskodnia. Kérjük az adományokat vagy lapunk kiadói-vatalához, vagy egyenesen hozzájuttatni.

Szépség

a legdrágább kincse minden nőnek. A szépség ápolása megőrzi az ifjúságot, kívánatossá tesz és szerencsét hoz.

Az Elida Ideal-szappan a bőrnek egészséges szint ad és megóvjá fiatalos rugalmasságát.

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

Utolsó maradékig illato

PARFUMERIE • ELIDA • BUCUREȘTI IIL Șos. Colentina 66

• Kérek nekem díjmentesen egy próbadarab 20/1 ELIDA IDEAL-SZAPPANT küldeni. •

Név: _____

Pontos cím: _____

Kérjük ezen szelvényt kitöltve egy leveleslapra felragasztani és postára adni.

A nagy divatműhelyek titkából

A nőiszabók légiója csak követi és utánozza a divatot, a Rue de la Paix koronázatlan fjedelmei ellenben „csinálják”, — mégpedig „tudományos alapon” komoly lélektani megfigyelések és következtetések, továbbá az ural-kodó eszme-áramlatok, hangulatok és és köz-vélemény-nüanszok ügyes felhasználásával. Ugy kell lennie valahogyan, hogy törvénye van a divatnak is — relytélyes, kódexbe nem szedett törvénye — amelyet azonban a divatkirályok megsejtenek valami hatodik érzékkel. Mert ha nem így volna: miképpen lenne megmagyaráz-ható, hogy az előkelő hölgyvilág máról-hol-napra ellentmondás nélkül elfogadja — mond-juk — ma a bukjel-szoknyát, holnap a na-gyon bő és hosszú szoknyát, holnapután a rö-vid szoknyát; tegnap viselte a fűzőt, ma le-vetette, holnap a fáraók színébe öltözik és visszavarázsolja a hatezer év előtti formákat, holnapután pedig valamelyik Lajos francia ki-rály korabeli divatot inaugurál.

Ezer és ezer apró semmisség összetételéből, közrehatásából alakul ki a divat, amely még csak nem is egyetlen embernek az ötlete, hanem sokféle egyéni izlésnek a retortáján át-sűrődött „kritikai eredmény”, amelyet éppen azért fogad el az előkelő közönség, mert mindenki megtalálja benne a saját egyéni izlésének valami töredékét, színben, vonalban vagy stilizált harmóniában. És korunk divatjának stilizálását éppen az teszi nehezzé, hogy a közizlés a legellentétebb formákban keresi a harmóniát. A klasszikus ó-görög viselet meg a középkori formátlan divat beleolvad a XVI. Lajos-stilusba, meg a néger meztelenség formáiba. Ezeknek az ellentétes izléseknek a zűr-zavara komoly próbára teszi a divatkreálókat. Nem kötik a hagyományok, a fantáziájuk szabadon csaponghat: egyedül csak az izlésük szab határt, hogy meddig mehetnek a szabadságban. És ezt az izlést széleskörű esztétikai műveltség tartja féken: rajzok, fényképek, régi metszetek, évszázadok divatjának gondos tanulmányozása, régi szövetek és ujak, amelyek egyéni izlése szerint készülnek stb., — mind hozzájárulnak az „új kreáció” vonalainak és formáinak megállapításához.

Bármily gazdag és termékeny is azonban a „divatkirály” fantáziája, egymagában mégse elegendő a feladat megoldásához. Vannak munkatársai is, akiket irányít s akiktől ötleteket kap. Ott vannak a rajzoló, akik vázlatokat csinálnak, a „modellisták” — az előmunkások — akik már kiszabott szövettel próbálkoznak, ráadva a megfécelt kosztümöt a mindig türelmes mannequinre. A vázlat szerint kiszabott ruha csak a legkritikább esetben „sikert” véglegesen; többnyire hosszú próbák, átalakítások után lesz csak belőle elfogadható modell és gyakran megcsúsznak, hogy tizenöt-huszoszor újraszabás után — délelőtti pongyola lesz az estélyi öltözködés tervezett kosztümből.

Ha végre kész a modell, új munka kezdődik: forgalomba, azaz: divatba kell hozni. Ha a piktor képet fest, kiállítja. Vagy megveszik, vagy nem veszik meg: ez csak egy kép. A modell, — az más; ha beválik, jelenthet ötven, száz, kétszáz ruhát: tehát nagy anyagi eredményt. De jelenthet nagy anyagi veszteséget is, ha nem válik be. Mert a hozzávaló anyagot a szalon előre megrendeli, mint kizárólagos tulajdonát. Ilyen „exkluzív” szövetet rendelt az egyik párisi szalon a lyoni selyemgyárban, méterenként hatvan frankért. A gyár 300 méteres végekben szállította a selymet, a modell azonban nem vált be, úgy, hogy a végből mindössze csak 20 méter fogyott el. És a következő szezonban a vevők már elfintorították az orrukat erre a szövetre: „Ez már múlt évi minta” és a szalon kénytelen volt tiz frankért elvesztegetni a szövet méterét: vagyis, csak a szöveten vesztett 14.000 frankot.

Ez a kockázat magyarázza meg, hogy miért dolgoznak aránylag drágán a párisi nagy divatszalonok. De van ennek még egy másik magyarázata is: az, hogy az „igazán előkelő” hölgyek elkerülik az olyan szalonokat, amelyek „olcsón” dolgoznak. Azt mondják — és hiszik is — hogy ezek a szalonok a „tömegáru” kedvéért elhanyagolják a finomabb izlést és nem tudják kielégíteni az előkelő közönséget, mert egész személyzetüket az olcsó és gyors munkára trenirozzák. Pedig általában bizonyos hanyatlás tapasztalható a nagy divatszalonok forgalmában, aminek éppen az az oka, hogy drágán dolgoznak. A franciák maguk nagyon takarékoskodnak és a nagy divatszalonok inkább a külföld számára dolgoznak.

De az idegen megrendelők mások, mint a

háboru esőttiek. Az oroszok végkép eltűntek, pedig a háboru előtt tömérdek pénzt hagytak a Rue de Paix divatszalonjaiban. Elmaradtak a németek, a magyarok és a románok is, sőt egész Ausztria is, úgy, hogy Közép-Európa teljesen számításán kívül van. Annál több a spanyol, amerikai és az olasz megrendelő, ami könnyen érthető a következő számvetésből. Egy olyan ruha, amely 1914-ben 1200 frankba került, most 3000 frankba kerül; az amerikai fizetett ezért 1914-ben 240 dollárt, ma pedig megkapja nem egészen 200 dollárért, — tehát jóval kevesebért, mint a háboru előtt.

Az egyik divatkirálytól megkérdezte valaki, hogy mennyibe kerülne évente egy elegáns hölgynek az öltözködése nála?

— Ez attól függ, — felelte a divatkirály — hogy józan-e az a hölgy és beéri-e a szükségességgel; mert akkor 50.000 frankkal kijöhetne.

— Na és ha nem józan?

A divatkirály felelet helyett kétségbeesett mozdulattal emelte fel mind a két karját az ég felé.

HIREK

Olvasóinkhoz

a „Déva és Vidéke” újjászervezése és megnagyobbítása alkalmával

Csak, aki tudja, mit jelent a magyar szó, aki tudja, mit jelent a fórumon a magyarság érzelmét tolmácsolni, elmondani a sérelmeit és orvoslást keresni, csak az tudja, hogy mit jelent kisebbségi életünkben a magyar sajtó.

A magyar heti sajtó válsággal küzd egész Erdélyben, irtuk csak néhány héttel ezelőtt felhívásunkban. Most megismételjük ezt azzal, hogy a válság ellenére a szerkesztőség és kiadóhivatal együttes akaratából és áldozatkészségéből lapunkat megnagyobbítottuk, mivel ezentul állandóan 6 oldalon fogunk megjelenni, csak azért, hogy közönyéből felrázzuk Hunyadvármegye magyarságát és megfelelő nagyságú lapot adjunk hetenkint a kezébe. Hogy ez a megnagyobbított lap milyen szelvényben fog munkálkodni, azt elbíráhatja az olvasó abból is, hogy a lapot a mai számtól kezdve, mint főszerkesztő Dr. Leitner Mihály, a dévai Magyar Párt elnöke jegyzi.

Elveink ezek után sem változtak meg, mert kisebbségi életünkben csak egy út van, amelyben magyar és magyar ember között nem is lehet különbség. Régi elveinket tehát megtartva, a közönségnek egy lényegesebben nagyobb és a vidéki munkatársak egész szép táborával támogatott és jólszerkesztett lapot fogunk nyújtani s cserébe nem kérjük csak azt, hogy lapunkra minden a megyében lakó magyar ember figyeljen elő. Ilyen csekély áldozatot követel csak a magyar sajtó. Ha a megyei magyarság még most sem fog a sajtó fennállásának fontosságára ráeszmélni, úgy sikertelenség esetén minden magyar ember saját magára vessen.

Nem hisszük azonban, hogy valaki is megtagadná az előfizetést, ha kopogtatni fogunk nála. A közöny ilyen nagy mérvét már fel sem tudjuk tételezni, mert az nagyon szomorú volna és magyar fajiságunkra egyenesen katasztrófa. Már pedig, reméljük, hogy mi, akik magyarok vagyunk, azok is akarunk maradni. — Ugy legyen!

Lapunk előfizetési árai a következők:

Egész évre	200 lei
Félévre	100 „
Negyedévre	50 „
Egyes szám ára	4 „

A „Déva és Vidéke” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Nem baj ha fádom,
nem baj ha éhezem,
Palma sarkot vettem
utolsó pénzemen.

— Lapunk előfizetőinek, olvasóinak, barátainak és munkatársainak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk.

— Misszionárius előadás Déván. Április 20-án este fog Dévára érkezni Németországból (Weinrohe) Jugoszlávián át a „Licht im Osten” missziótársulat titkára: Achenbach Pál és másnap (ápr. 21-én) este fél 9 órakor a református templomban nagy missziói evangélizáló előadást fog tartani. Előadása keretén belül be fog számolni többek között az orosz missziói munkássága közben nyert tapasztalatairól is. Magyar tolmácsról gondoskodva van s így azok is élvezettel és okulásukra hallgathatják meg a kiváló misszionáriust, akik esetleg nem értenek németül. Ha valamelyes okból kifolyólag az előadás elmaradna, a ref. papilak házfalán elhelyezett hirdető táblán jelezni fogják. Valószínű azonban, hogy erre nem fog sor kerülni, mert Achenbachnak április 22-én Nagyszalontán a romániai keresztény konferencián kell résztvennie.

— Olasz-tanfolyam. Május hó 1-én olasz-tanfolyam kezdődik az állami polgári leányiskolában. Beiratkozások ugyanott d. e. 9—11-ig.

— A dévai vadászati társulat évi rendes közgyűlését f. hó 3-án d. e. 11 órai kezdettel tartotta meg a városháza kistermében a tagok élénk részvétele mellett Nicolau George elnöklétével. A megnyitó után tudomásul vették a Dr. Almasan által felolvasott évi jelentést, melyért a szerzőnek jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Utána titkos szavazással a tavaly kizárt tagok közül kettőt visszavettek a tagok sorába, négyet nem. A vezetőség lemondása után egyhangulag, illetve nagy többséggel elnöknek Ziegler Gyulát, alelnöknek Lázár Gézát és jegyzőnek Busa Lászlót választották meg. Schulleri Frigyes továbbra is pénztárnoknak maradt s ezen kívül egy 7 tagú választmányt is megválasztottak.

— Tanase színháza Déván vasárnap, április 10-én két előadást tartott a városi színházban. Délután a 2 felvonásos és 10 képes „Vivat”, este pedig „Egy jó órában” című revü ment zsufolt ház előtt. Meg kell állapítanunk, hogy igen hatásos eszközökkel dolgozik, néha azonban a közönség neki, a kedvencnek, megbocsájt. Tánckok, énekek kiválóak voltak, az elmés élceken és beállításokon a közönség igen jól mulatott.

— Olcsó fát bocsájt a polgármesteri hivatal a nyugdíjasok, tisztviselők, özvegyek és szegény sorsuak rendelkezésére, méterenkint a városgazda udvarán 260 leiért.

— A dévai államrendőrség közleménye szerint egy kecskét találtak, igazolt tulajdonosát veheti a rendőrségen.

— **Esküvő.** Dr. Boros Victor Marosujvárról április 25-én fogja tartani esküvőjét Zoe Lula urleánnyal Tordoson.

— **Okmánybélyegok érvényessége.** A dévai pénzügyigazgatóság felkérésére közöljük, hogy a 759 számú dekrét értelmében az 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30 és 50 leies régi okmánybélyegok 1927 június 1-ig érvényesek. E dátum után a forgalomban nem használhatók, de beválthatók 1927 július 1-ig.

— **Husvét elsőnapján** megnyílik a Népkeri vendéglő. Mint már egyszer megemlékeztünk arról, a Népkeri vendéglőt április 1-ével Juhász Lajos és Kulcsár Vilmos vették bérbe. Az új bérlet az egész épületet átfestették, rendbehozták és kényelmessé tették. A tekepályát is egészen újonnan átalakították. Az ünnepélyes megnyitó május elsején lesz, azonban már a katolikus husvét vagyis április 17-ikétől kezdve a nagyközönség rendelkezésére fog állani.

— **Ellenőr.** E címen adja ki április 10-től Tóth Sándor tizenégy év óta fennálló és általánosan ismert hetilapját, a Vágóhid-at. A címváltozás egyszersmint irányváltást is jelent: a lap a jövőben országos érdekű tudósításokkal, komoly kritikával kívánja szolgálni a konszolidációs törekvéseket. Emellett azonban arra is törekszik, hogy minden vasárnap érdekes lapot adjon a közönség kezébe s ezért 8 oldalon képes „Színház és Társaság”, 8 oldalon humormellékletet ad, melyet Guncser Nándor, a kiváló rajzoló művész fog szerkeszteni. Az „Ellenőr” hetenként 52 oldalon jelenik meg, tehát az ország legnagyobb hetilapja lesz. A lap megjelenését érdeklődéssel várja a közönség. Az „Ellenőr” kapható lesz az egész országban, ára 20 lei. Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 36.

— **Ha öszül a haja** használja az Erős-féle Carboriu-hajregulátort, mely rövid használat után a haj eredeti színét visszaadja, nem festék! Kapható: *Erős A. gyógyszerárban, Déván.*

— **A dévai ipar és kereskedelmi kamara új tanácsosai.** A dévai ipar és kereskedelmi kamara az elmúlt vasárnap tartott rendes havi tanácsülésén a tanácsból kiesett 4 tag helyett új tanácsosokat választott. Kiestek, mivel az ülésen nem jelentek meg: Timoc Tiberiu Petrozsény, Dr. Mioc Romulus Petrozsény, Rosca Ilie Gyulafehérvár és Fuchs Nándor Gyulafehérvár. Beválasztották pedig helyettük a következőket: Ambrus Valér Brád, Socol Ioan Petrozsény, Luch Ioan Deva és Hirsch László Deva.

— **Dévai Takarékpénztári részvényesek figyelmébe!** A Dévai Takarékpénztár r.-t. felkéri részvényeseit, hogy a régi 100 koronáról szóló részvényeiket, valamint ideiglenes részvényeket, — új 50, 500 — illetve 5000 lei névértékű részvényeikre leendő becserélés végett a szelvényekkel együtt a hivatalos órák alatt az intézet pénztáránál beszolgáltatni szíveskedjenek. 1926 évi osztalék már az új részvény szelvények alapján fog a közgyűlés után kifizetésre kerülni.

— **Műhelyáthelyezés!** Értesitem a n. é. közönséget, hogy asztalos műhelyemet Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-u.) 13 sz. alól a Str. Principele Carol (Hunyadi-ut) 11 sz. (Serban-féle ház) alá helyeztem át. Tisztelettel: *Hajdu János.*

— **Öngyilkosság.** Mihát Jakab 47 éves kaláni vasgyári öntő április 12-én lakásának padlásán borotvával elvágta a torkát és meghalt. A szerencsétlen ember sógora halála óta többször hangoztatta, hogy öngyilkos lesz és az öngyilkosság előtt néhány nappal buskomorság volt rajta észlelhető. A végzetes időben feleségét vizért küldte, hogy tetteiben ő se zavarhassa. A szerencsétlen embert felesége és 11 kiskorú gyermeke gyászolja.

— **A Dévai Takarékpénztár deviza autorizációt kapott.** A Dévai Takarékpénztár r.-t. a napokban megkapta a deviza autorizációt. A deviza-osztály megszervezése folyamatba tételezett s a külföldi átutalást igénylő közönségnek már most is rendelkezésére áll.

— **Hulla a Marosban.** Április 14-én a dévai csángók, akik a szerencsétlenül járt Molnár Pétert keresték a Marosban, női hullát találtak a harói partok közelében. Azonnal jelentették az ügyészségnek. A hulla kilétét még eddig nem tudták megállapítani.

— **Haróiak támadása a dévai csángógazdák ellen.** Eme tárgyról Dr. Leitner Mihály főszervezőnk „Husvélci cikk” című cikkében emlékezik meg s így mi e helyen csak, az egyszerű történetet akarjuk lerögzíteni. A csángóktól az agrártörvény alapján kisajátítottak a Maros tulsó partján lévő földből mintegy 103 hold legelőt. Természetesen ebbe nem nyugodtak bele és megfellebbezték. Hosszas bizonyítások után a legfelsőbb agrár bíróság vissza is ítélte a kérdéses földet a csángóknak. Hét telepes gazda: névszerint László János, Kásler Ádám, Burián Ferenc, Dávid János, Daradics György, Hompot István és Molnár Péter április 12-én átmentek, hogy a földjüket ismét kimérjék. Már a révháznál egy 25—30 tagból álló csoport fenyegető magatartást tanúsított, ennek ellenére a csángók hozzáfogtak a munkához. Néhány percre rá azonban Haróból egy körülbelül 200 főnyi tömeg kapákkal és fejszékkel felfegyverkezve rohant rájuk, bár a csángók két rendőr kíséretében voltak. A rendőrök enyhe közbelépése nem használt s a hét gazdát úgy összeverték, hogy alig tudtak elmenekülni. Őt csángó Baláta felé menekült, ahol szerencsésen csónakra bukkantak és átjöttek, egy Sárfa felé, ahol szintén csónakon átjött Molnár Pétert azonban minden jel szerint agyonverték és a Marosba dobták. Holtestét eddig még nem fogták ki. A hat sebesült közül Kásler Ádám és László János súlyos betegen fekszik, a többiek is az ágyat nyomják. Molnár Pétert felesége és öt apró árva gyászolja. Az eset nemzetiségi különbség nélkül egész Dévát izgalomban tartja. Biztos adatok vannak arra, hogy a harói parasztságot bujtogatták és biztatták a vakmerő bűncselekményre és azért maga a románság érdeke kívánja, hogy a nép ezen bujtogatóira is kiterjesszék a vizsgálatot. Egyébként a dévai Magyar Párt f. hó 13-án tartott választmányi ülésén magáévá tette az egész ügyet és minden irányban megtette a szükséges intézkedéseket. Az eset részleteiről és a megindított vizsgálat eredményéről jövő számunkban bővebben számolunk be.

— **A tiltakozó gyűlés bizottsága a prefektusnál és a pénzügyi adminisztrátornál.** Az április 3-án a városháza nagytermében lezajlott tiltakozó gyűlés által kiküldött bizottság Dr. Tatár Jenő dévai ügyvédi kamarai titkár vezetésével ápr. 5-én megjelent Dr. Câmpean Simon prefektusnál és előterjesztette a gyűlés által elfogadott határozati javaslatot. A prefektus megígérte, hogy mindent el fog követni, hogy az adókat igazságos összegben állapítsák meg. A pénzügyi adminisztrátornál szintén ehhez hasonló jó ígéreteket kaptak.

— **Munkaközvetítés.** A dévai állami munkaközvetítő hivatal Str. Aurel Vlaicu No. 1., bejelentések útján a következő munkások kaphatnak azonnali belépésre alkalmazást: 2 szakácsné, 1 faesztergályos, 1 vegyész-mérnök, 3 német nevelőnő, 2 házvezetőnő, 9 cselédleány, 2 iparos. Foglalkozást keresnek azonnali belépésre a következő munkások: 1 timárlegény, 2 kőfaragó, 2 tisztviselő, 1 vegyeskereskedősegéd, 1 főpincér (20.000 lei kaucióval).

— **A közvetítés teljesen ingyenes és a legrövidebb időn belül történik.** Minden munkás munkába lépése alkalmával a következő iratoknak kell birtokában legyen: a) Munkakönyv, b) Lakásváltoztatási igazolvány a „Biroul Populației”-től. Ha a munkás nem rendelkezik a fentjelzett iratokkal, meg lesz büntetve, valamint munkaadója is, ki őt ez iratok nélkül alkalmazta. Felhívjuk b. figyelmét a t. közönségnek, hogy igényüket jelentsék be a hivatalnál bármelyik munkanapon d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig. A bejelentés történhetik személyesen, szóval, írásban, postán vagy telefonon: szám 43. Az áll. munkaközv. hiv. vezetője: *Sassu.*

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltektől nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon ismerőseinknek és jóbarátainknak, akik drága jó leányunk elhunytá alkalmával részvétkifejezésükkel, a temetésen való megjelenésükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, valamint a református dalárdának leányunk koporsóját virágokkal való elhalmozásáért és megtisztelő énekéért ezúton mondunk őszinte szívből hálás köszönetet.

Déva, 1927. április hó 14.

79 1-1

Visky Lajos és családja.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Ha itt hirdet, célt ér el!

Eladó két hold szőlő
Vincellér épület, prósház és az összes gépezetekkel.
Kút az udvaron. — Cím a kiadóhivatalban. 31 9—

Str. Regele Ferdinand (Rákóczi u.)

Buzás-féle nagy sarokház eladó.

Felvilágosítást a kiadóhivatal nyújt.

71 2—

ÜGYES gyermekszertő leány kerestetik.

Cím: Laufer Vilmosné, Déva.

Használt, de jó állapotban levő különböző méretű ablak és ajtó eladó, ugyanott 2 drb. tömör autógummi 880—120 méretű.

Cím a kiadóhivatalban.

Megvételre kerestetik Déván, a város forgalmasabb helyein egy jókarban levő 3 szobás konyhas és mellékhelyiségekkel felszerelt ház. Értekezhetni Dr. LAUFER ANDOR ügyvédi irodájában.

5—

ELADÓ
egy komplet garnitúra műmalom berendezés sweizi síksztával, francia örlőkő, elevátor és hozzávaló felszereléssel.
Cím a kiadóban: „Ritka alkalom”

78 1-1

Idősebb intelligens urinő házvezetőnői állást keres.
Cím a kiadóban.

75 1-2

NÉLKÜLÖZHETETLEN
mindenotthon kényelmének egy testi felfrissülést nyújtó heverő, melyet legjutányosabb áron csinos és tartós kivitelben az összes e szakmába tartozó munkákkal együtt készít
Molnár Béla kárpitos, Str. Principele Carol (Hunyadi-ut) No. 4. Konnerth-féle ház, az udvarban. 1-2

„CASINO” ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZ
Figyelem!

Értesitem a nagyérdemű dévai közönséget, hogy a vezetésem alatt levő jóhírnevű „CASINO” ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZBAN jó villásreggelik kaphatók, mindennap frissen csapolt poharas sör. — Sárdi borok tisztán kezelve állanak a mélyen tisztelt közönség rendelkezésére.

JÓ KONYHA minden igényeket kielégítő ebédek, vacsorák.

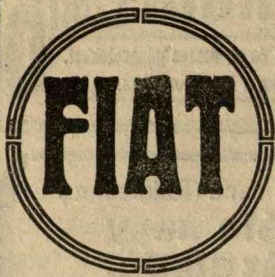
Havi abonemákat és társas vacsorákat a legjutányosabban eszközölök.

Kávéházamban jó zamatos kávé, amely mellett a kártyapartnerek kellemesen elszórakozhatnak.

Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását kiváló tisztelettel: **Simeon Petrus**

74 1—

bérlő.

„FIAT 509 TYPUS“

CONFORT AUTOGARAGE
RAFAEL JÓZSEF DEVA

a világhírű torinói „Fiat“ művek hu-
nyadmegyei képviselője, tekintettel
a nagy valuta javulásra, a régi gyári
árak redukálásával igen előnyös fi-
zetési feltételek mellett ajánlja
megvételre különösen a minden
igényt kielégítő

505 F.

512.

Typus 509 torpedó autót
720 dollár + 70,000 leiért.

Raktáron tart mindenféle
typusu Fiat személy- és
teher autókat.

503.

Óriási választék autó al-
katrészek és felszerelési
cikkekben.

42 7—

Legujabb divatu női színes cipők 690-1200 Lei
Legujabb divatu női lag és antilop cipők 800-1050 Lei
Fekete férfi fél és egész cipők 680-1100 Lei
Színes férfi fél és egész cipők 890-1400 Lei
Gummitalpu vászoncipők 160-260 Lei

Szandálok, gyermekcipők, szegedi pa-
pucs, reggeli és házi cipők, szaten és
vászoncipők minden színben, szolid
árban állandóan kaphatók

GERBER JÓZSEF cipőüzletében DEVA
STRADA REGELE FERDINAND Nr. 5.
4. 10

Egy zongora bérbeadó
Cim a kiadóhivatalban. 67 2—

NAGY GYULA fényképész - DEVA
Strada Regina Maria 16.

Kiváló művészi fénykép-ujdonságok —
Fényképnagyítások — Legujabb kivitelű
színyomatok olcsó árban készülnek.

12 drb művészi levelezőlap 245 Lei
hozzá 1 drb művészi nagyítás 21×27 110 Lei
Igazolv.-fényképeket 1 órán belül készítenek.

Családi fényképeket jutányos árban készítenek.
Fényképezés céljából házakhoz is megyek bármikor
megrendelésre, miért külön díjat fel nem számítok.

V. LAUFER, DEVA

Könyvnyomda Könyv- és papirkereskedés Könyvkötészet

Legmodernebb
nyomdaberendezés

Zeneművek

Hangszerek, hegedűk
és hegedűalkatrészek

Ajánlja a legdivatosabb betűkkel
és modern anyagokkal felsze-
relt villanyerőre berendezett könyv-
nyomdáját mindenféle nyomtatvá-
nyok előállítására a legdiszesebb
kivitelben. — Esküvői, eljegyzési
meghívók és névjegyek gyorsan és
pontosan készíttetnek el.

Írógépek és írógépkellékek
gyári lerakata

Nagy raktár

gyermekjátékokban
Fényképészeti cikkek!

Izléses munka
Gyors és pontos kiszolgálás
Jutányos árak

Könyv- és papirkereskedésében
állandóan raktáron: irodafel-
szerelési cikkek, diszlevélpapírok
és papirkülönlegességek, technikai
rajzszeretek, disz- és ajándékművek,
ifjúsági iratok, divatlapok, kézi-
munka albumok, izléses képesleve-
lezőlapok és zeneművek.

Réz- és ruggyantabélyegzők
képviselete

Könyvkötészetében mindennemű szakbavágó munkák készülnek a legegyszerűbbtől
a legdiszesebb kivitelben.